

RESTAURÁTORSKÝ PRŮZKUM A ZÁMĚR

Znak na radnici Náměstí, Valašské Meziříčí

Vypracoval:
MgA. Petr Lacina, DiS.

© 2024

Obsah:

1.	Data památky.....	3
2.	Historie a informace	3
3.	Popis díla	3
4.	Stav díla a charakteristika poškození	3
5.	Restaurátorský záměr	4
	Koncepce restaurátorského zásahu.....	4
5.1.	Demontáž, transfer	4
5.2.	Celkové očištění a upevnění	4
5.3.	Snímání vrchní přemalby	4
5.4.	Zpevnění kamene a injektáž trhlin, lepení	4
5.5.	Konzervace dochovaných spodních vrstev	4
5.6.	Plastická retuš	4
5.7.	Barevná úprava, rekonstrukce.....	4
5.8.	Zpětný transfer, osazení	4
5.9.	Povrchová úprava.....	4
5.10.	Dokumentace.....	4
6.	Navrhované materiály a prostředky:	5
7.	Fotodokumentace	6

1. Data památky

Předmět:	Kartuše na římse fasády s městským znakem
Autor:	neznámý
Datace:	není jasná – jedná se původně o renesanční objekt (projekt přestavby domu 1884-85 A. Kloss)
Materiál:	polychromovaný kámen (štuk)
Rozměr:	výška 45cm, šířka 54cm, hloubka 11cm
Rejst. číslo ÚSKP:	23811/8-2400
Lokalizace:	fasáda radnice na Náměstí, č.p. 7/5, Valašské Meziříčí
Statut díla:	památkově chráněno, součást nemovité památky
Vlastník:	město Valašské Meziříčí

2. Historie a informace

Patrový měšťanský dům s půdním polopatrem a přízemím, prolomeným vjezdem a dvojicí sdružených oken, situovaný v západní frontě náměstí. Renesanční objekt byl od 17. století využíván jako radnice, s pozdějšími úpravami ve 2. po. 18.stol. a v l. 1884-85 podle projektu A. Klosse.

Koncem 20. století proběhla renovace fasády.

3. Popis díla

Znak je reliéfně vystupující do prostoru z fasády. Je umístěn ve výšce 5,5m. Zapuštěn ve zdi cca 1-2cm.

Materiál znaku působí jako kámen, ale jde to těžko určit - povrch je místy štukovaný a taky zde proběhlo dost oprav.

Jedná se o znak města vyobrazený v ploše kartuše s volutami. Mírně nakloněná koruna je umístěna uprostřed v trojoválném zrcadle kartuše s jemnou okrajovou linkou. Okolo jsou jednoduché voluty, které jsou zrcadlově na osu. V horní části okraje vystupují ozdoby do prostoru s postranními volutami.

Barevné vrstvy znaku

Objevují se zde tři vrstvy barev: vrchní barevná, prostřední barva se zlatem a třetí je spíš podkladová. Není vyloučené, že při snímání vrchní vrstvy, by mohl být nalezen někde nějaký fragment jiné barevnosti. Druhá a podkladová vrstva se dochovala ve fragmentálním stavu. Předpokládám, že při poslední opravě došlo k oškrábání toho, co nedrží, a zbytek byl tvarově doštukován a přemalován na stávající barevnost.

Nalezená barevnost

Výplň kartuše - červená na povrchu, pod ní je okolo koruny přeštukovaná tmelová vrstva a pod ní je vrstva červené a šedá vrstva.

Okraj kartuše - červená na povrchu, pod ní je světle šedá a tmavě šedá.

Koruna - na povrchu zoxidovaná zlacenka, pod ní je zlatá a šedá vrstva.

Ozdoba koruny (drahokamy) - bělavý povrch, fragment zlata, červená a šedá vrstva.

Oválná výplň koruny - na povrchu červená, pod ní je fragment zlata a šedá vrstva.

Okraj voluty - okrová na povrchu, pod ní se objevuje místy přeštukovaná tmelová vrstva, pod ní je světle šedá a tmavě šedá.

4. Stav díla a charakteristika poškození

Kamenný podklad díla je v havarijním stavu. Je výrazně rozpraskán s otevřenými trhlinami. Polychromie je popraskaná a na řadě míst odpadá od podkladu. Vrchní nátěr není původní, jedná se o poslední přetěr, ale ve spodních vrstvách se toho moc nedochovalo.

5. Restaurátorský záměr

Koncepce restaurátorského zásahu

Cílem restaurování je rehabilitovat stav díla, obnovit kamenný materiál, zpomalit degradaci kamenné hmoty a předchozích restaurátorských zásahů, obnovit polychromii, vytvořit ucelenou estetickou podobu díla.

Veškeré zásahy budou provedeny na základě průzkumu, technologických zkoušek a jejich vyhodnocení. V případě zjištění nových poznatků v průběhu restaurování se mohou přizpůsobit příslušné technologie a přístupy restaurování. Celý průběh restaurování bude dokumentován a konzultován se zástupcem investora a místním zástupcem památkové péče.

5.1. Demontáž, transfer

Varianta 1.

Znak se bude restaurovat na fasádě a není potřeba ho demontovat.

Varianta 2.

Znak bude zajištěn, aby nedošlo k poškození, bude demontován z fasády a restaurován v ateliéru.

5.2. Celkové očištění a upevnění

Dojde k očištění nečistot suchou cestou. Proběhne upevnění spodní vrstvy polychromie.

5.3. Snímání vrchní přemalby

Vrchní přemalba na znaku bude sejmuta na druhou vrstvu. Pro odstranění bude zvolena vhodná technologie na základě zkoušek. Snímání proběhne šetrně, tak aby dochované fragmenty spodních vrstev byly ponechány. Pokud bude potřeba při snímání upevnit spodní vrstvu, tak tento krok proběhne souběžně s odstraněním vrchní vrstvy. Dále bude sejmuty lokální tmely.

5.4. Zpevnění kamene a injektáž trhlin, lepení

Zpevnění proběhne nátěrem zpevňovacím prostředkem o nižší koncentraci (KSE 100) a případně v nejhorších partiích natřen zpevňovačem o vyšší koncentraci (KSE 300). Po očištění a objevení případných trhlin (prasklin) budou injektovány prostředkem KSE 500 s KSE Füllstoff A a B s příměsí pigmentů. Případné velké trhliny s uvolněným materiálem budou přilepeny lepidlem.

5.5. Konzervace dochovaných spodních vrstev

Po zpevnění a odstranění vrchní vrstvy dojde k upevnění injektáží dochovaných fragmentů polychromie a konzervačnímu nátěru.

5.6. Plastická retuš

V místech poškození a ve velkých trhlínách proběhne plastická retuš. Na základě předložených zkoušek bude zvolen vhodný tmel.

5.7. Barevná úprava, rekonstrukce

Po vytvrzení tmelů bude přistoupeno k barevné rekonstrukci a retuši. Na zakonzervovanou vrstvu fragmentů polychromie bude ve stejné barevnosti provedena rekonstrukce v odstínech červená, zlatá vrstva a šedá. Zlato bude použito plátkové.

5.8. Zpětný transfer, osazení

Tato etapa bude provedena, pokud dojde k variantě dvě - demontáž erbu. Osazení proběhne podobnou technologií, jako bylo původně před demontáží, nedojde-li k jiné variantě po odsouhlasení zástupci NPÚ.

5.9. Povrchová úprava

Na povrch bude aplikována nátěrem hydrofobizace.

5.10. Dokumentace

Během celého restaurátorského procesu bude probíhat fotodokumentace. Bude vypracována textová dokumentace, zahrnující stav díla a popis zásahů. Restaurátorská zpráva bude zhotovena v tištěné i digitální podobě.

6. Navrhované materiály a prostředky:

Demontáž, transfer – vázací technika, nářadí na rozebrání spár, fólie

Celkové očištění a upevnění – štětečky, injekční stříkačka, roztok disperze Primal SF 016

Snímání vrchní přemalby – vhodná technologie chemicky naměkčením (odstraňovač starých nátěrů Chemolak) a skalpel, vatové smotky, na dočištění líh

Zpevnění kamene a injektáž trhlin, lepení - modulový systém esteru kyseliny křemičité KSE od firmy Remmers (KSE 100, KSE 300, KSE 500, KSE Füllstoff A a B), minerální pigmenty, dvousložkové lepidlo Akepox 5010

Konzervace dochovaných spodních vrstev- injekční stříkačka, roztok disperze Primal SF 016 a slabý roztok na plošný nátěr

Plastická retuš – vhodný tmel – směs bílého cementu, písku o vhodné frakci a disperze Primal SF016 – poměr dle zkoušek, špachtle

Barevná úprava, rekonstrukce - minerální pigmenty, voda, Primal SF 016, plátkové zlato, lepidlo Kölner Rapid

Zpětný transfer, tmelení spár u spojů – vázací technika, vhodný materiál pro ukotvení a vhodný tmelící materiál

Povrchová úprava - prefabrikovaný prostředek Funcosil SNL od firmy Remmers

MgA. Petr Lacina, DiS.

Lacina

7. Fotodokumentace

Celkový stav díla

Detail díla ve vrchní části

Detail díla – pravá strana - poškození

Detail díla z boku – pravá strana - poškození

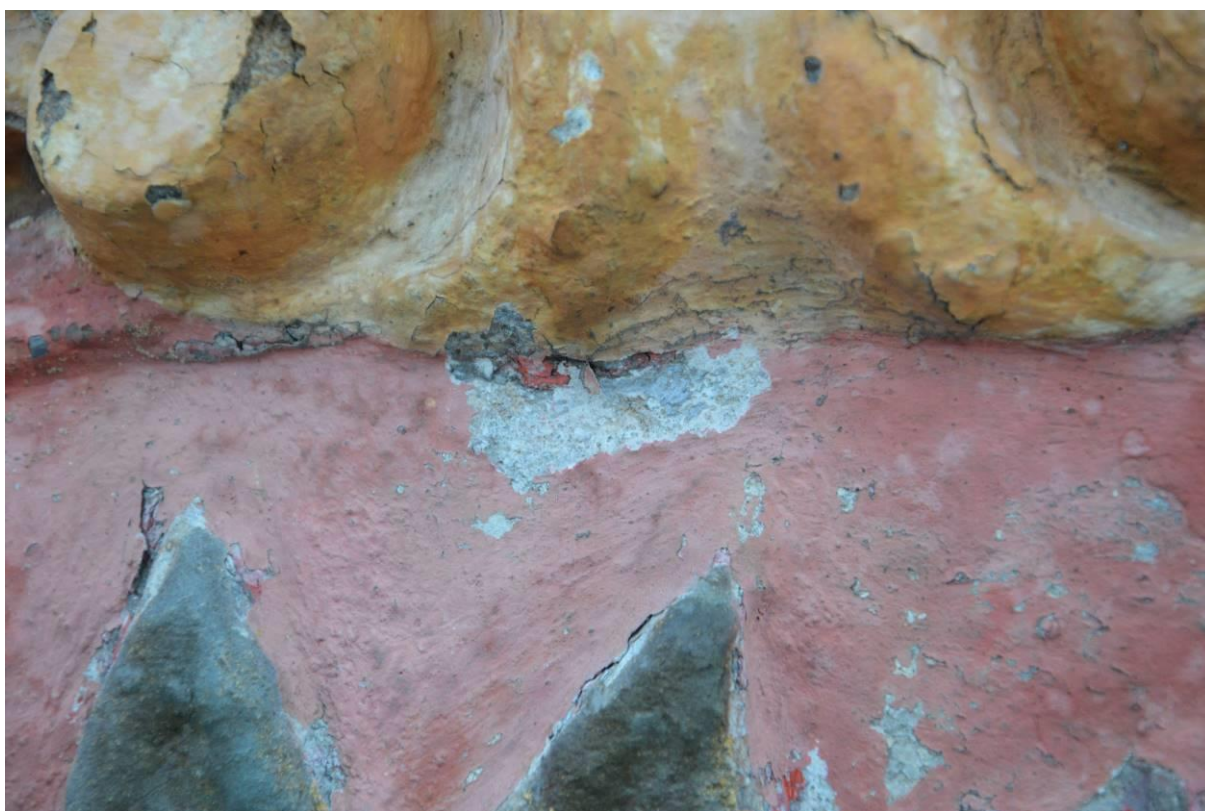
Detail díla – levá strana

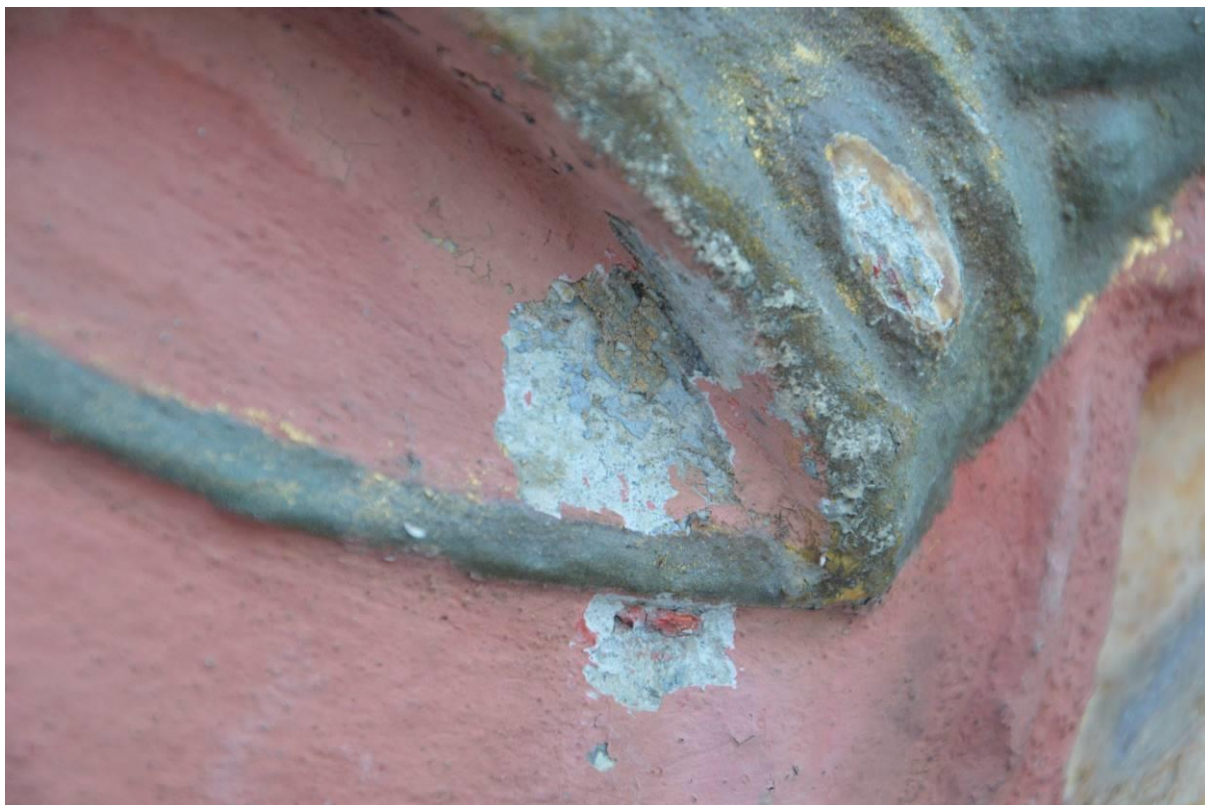
Detail díla – levá strana

Detail díla ve spodní části

Detail díla – fragmenty spodní vrstvy barevnosti

Detail díla – fragmenty spodní vrstvy barevnosti

Detail díla – fragmenty spodní vrstvy barevnosti

Detail díla – fragmenty spodní vrstvy barevnosti

Detail díla – fragmenty spodní vrstvy barevnosti

Detail díla – fragmenty spodní vrstvy barevnosti

Detail díla – zapouštění do fasády